

Strakonice – město dudáků a dudáckých tradic

S dudáckou tematikou se lze ve Strakonících a jejich okolí setkat na každém kroku. Dnes už to není jen zásluhou dudáka Švandy proslaveného v Tylově báčorce, ale díky mnoha úžasným dudáckým muzikám, folklórním souborům (jen ve Strakonících je osm dětských a osm dospělých dudáckých souborů) a vynikajícím odborníkům, ale zejména jednou z nejúžasnějších a nejpůsobivějších dudáckou akcí na světě Mezinárodnímu dudáckému festivalu.

Plastika dudáka na Velkém náměstí, 2011; ak. mal. Jiří Kubelka, bronz, Aleš Svojtka, Stará Hut' u Dobříše

Mezinárodní dudácký festival Strakonice

mimořádná, nejznámější folklorní prezentace České republiky je řazena i mezi významné akce Jihočeského kraje

„ Mezinárodní dudácké festivaly jsou jednou z příležitostí, kdy dudy pomáhají odstraňovat různosti jazyka i vše, co lidstvo rozděluje. A dudáci, přicházející z různých zemí, přinášejí tradice lidového umění svého národa prostřednictvím hudebních nástrojů, které vzájemně vytvářejí veliké mezinárodní příbuzenství, nabírají společný vzduch do svých měchů, vdechují jej do píšťal a promlouvají všem srozumitelnou dudáckou řečí: Lidičky, vždyť my už se dávno známe — bud'me přáteli! “

Josef Režný

Mezinárodnímu dudáckému festivalu předcházely Jihočeské slavnosti písní a tanců, poprvé uskutečněné ve dnech 27.- 28. srpna 1955. „Na výběru a programové přípravě souborů se podíleli Zora Soukupová, metodička Krajského domu osvěty v Českých Budějovicích, její manžel Lubomír Soukup, redaktor českobudějovického rozhlasu, a Josef Režný, metodik lidové tvořivosti Okresního domu osvěty ve Strakonici.“

V rámci počátku této nové tradice proběhlo i první setkání jihočeských dudáků - prvního ročníku se jich zúčastnilo pouze 8. O rok později v roce 1956 se konal historický sjezd 48 dudáků (na 50 dudáků z celých Čech vystoupilo najednou na slavnostním „dudáckém kasaci“. Navázalo tak na ono historické kasací asi 35 prácheňských dudáků v roce 1769 v Praze, kam byli přivezeni, aby před palácem Kinských v předvečer svátku kněžny „vyváděli kasací“) a právě zde vznikla myšlenka pořádání dudáckých setkání se zahraniční účastí. **A tak Jihočeské slavnosti písní a tanců (probíhaly každoročně až do roku 1961), vdechly duši budoucímu Mezinárodnímu dudáckému festivalu.**

MEZINÁRODNÍ DUDÁCKÝ FESTIVAL

9.-10. září 1967 Strakonice

Sobota 9. září:

- 9.30 hodin - ZE SVĚTA DO STRAKONIC - Účinkují zahraniční soubory - představení pro širokou veřejnost - publikum „bezplatné“
- 12.00 hodin - Koncert dechových hudeb v zámku a u nádrží
- 17.00-19.30 h. - Koncert dechových hudeb v Zámecké zahradě
- 20.00 hodin - ZE SVĚTA DO STRAKONIC - jak předvádějí zahraniční dudáci v městě - publikum „bezplatné“
- 23.00 hodin - MEZINÁRODNÍ DUDÁCKÉ KASACÍ - historická hračka - na místě
- 22.30-04 hod. - Lidová veselice - tanec - zpěv - vše ve výhledu restauračních provozů

Neděle 10. září:

- 7.00 hodin - Budíček dechových hudeb ve městě
- 9.30 hodin - ODOBŘENÉ OKENKO - představení v rámci slavnostního koncertu - koncertní soubor - publikum „bezplatné“
- 10.00 hodin - Koncert dechových hudeb na náměstí
- 13.00 hodin - Práved městem
- 14.30 hodin - ZAHRAJTE, DUDÁČI, ŽE VESELA - publikum občasně a výhradně v Druhé, Město, Slavnosti a zahradních slavnostech - publikum „bezplatné“ - Slavnostní soubor - představení pro širokou veřejnost a občasně v Městské knihovně - Práved městem a slavnosti v Městské knihovně - Práved městem a slavnosti v Městské knihovně - Práved městem a slavnosti v Městské knihovně

VÝSTAVY:

- VÝSTAVA PRÁVĚDÝCH PRŮVODŮ V ČASU - 600 LET MĚSTA STRAKONIC - Slavnostní - občasně - publikum „bezplatné“
- STRAKONICKÁ KRÁKVA V BÍLÉ 14. OKROUŽÍ - výstava ve slavnostním muzeu - hračky - občasně - publikum „bezplatné“ - občasně - publikum „bezplatné“
- RODINY DŮM PR. I. ČESKOBUDĚJOVSKO - občasně - publikum „bezplatné“

Informace - občasné - občasně - publikum „bezplatné“ - občasně - publikum „bezplatné“ - občasně - publikum „bezplatné“

Poprvé se uskutečnil 9.- 10. září roku 1967 (nechyběly průvody a první zahajovací dudácké kasací) u příležitosti 600. výročí založení města Strakonice.

Dudácké tradice ožívají nejen (dříve v různých intervalech, dnes již ve dvouletých cyklech) **vždy na konci srpna za účasti dudáků z více než desítky států Mezinárodního dudáckého festivalu** (od roku 1995 získal festival statut CIOFF / Mezinárodní organizace folklorních festivalů při UNESCO /, od roku 1997 také statut mezinárodní organizace pro lidové umění IOV), **ale i pravidelně ve městě a okolí, kde je dudácká kultura dodnes živá.**

V roce 2012 se festival dožil krásných dvacátých narozenin.

V rámci tohoto jubilejního XX. ročníku - na svátek zamilovaných 14. února - odstartovaly Strakonice tzv. Rok dudáků, který vnesl do města – i mimo festival - nespočet kulturních i společenských akcí a do něhož se zapojily všechny kulturní organizace a spolky.

Za některé:

- * Dudácká muzejní noc připravena Muzeem středního Pootaví i výstava Jak šel čas
- * Soutěž "Šel tudy, měl dudy...", kterou vyhlásilo Město Strakonice ve spolupráci s MěÚ Blatná MěÚ Vodňany
- * Odhalení sochy Dorotky na Podskalí

Akce MSP

Dorotka Trnkova, nevěsta Švandova ak. sochař Karel Kryška

Logo soutěže připravil ing. M. Šobr

Festivalovou tradiční programovou skladbu doplnily některé výjimečné akce: úvodní večer festivalu pořad Pocta Josefu Režnému připomínající jeho významný podíl na vzniku festivalu i na dramaturgii festivalových setkání, vzpomínkový večer na předchozích devatenáct ročníků Vivat festival!, reedice knihy Josefa Režného 5 000 let s dudami, na koncertu duchovní hudby v kostele sv. Markéty ve světové premiéře uvedena Dudácká mše Jaroslava Krčka v provedení souboru Musica Bohemica.

Dudácký festival žije i mimo oficiální programy – diskutuje, hraje a zpívá se všude

Bohužel krásný Rok dudáků byl poznamenán smutnou událostí: odchodem Jos. Režného do dudáckého nebe.

Ale strakoničtí na své dudáky nezapomínají

2014

Zdeněk Josef Preclík, bronz

U příležitosti Mezinárodního dudáckého festivalu 2014 a za účasti nejlepších dudáků světa byl na konci léta ve Strakonících odhalen sochařský portrét Josefa Režného. Je zde vysazen i strom rovněž věnovaný jeho památce. Pozn. *Josefu Režnému bylo za dlouholetý přínos v oblasti kultury, propagaci města v celosvětovém měřítku a výchovu nových generací muzikantů uděleno roku 2009 Čestné občanství města Strakonice*

2015

MeKS Strakonice uvádí pořad

Hejbejte se kosti moje...

© Při příležitosti 100. výročí narození pedagoga, folkloristy a zakladatele Strakonické dudácké muziky (Ojejecha Hrubého) zavzpomínají jeho žáci, přátelé a hosté.

Průvodní slovo: Jaroslav Bašta

16. dubna 2015

DK Strakonice 19,00 hod.

Muzeum středního Pootaví ve Strakonících připravuje k vydání kritickou edici instruktivních skladeb pro dudy a dudáckou muziku: Vojtěch Hrubý - Zadudej, dudáčku, jak umíš... u příležitosti 100. výročí autorova narození. Vydáním by titul nejen vzdal úctu pedagogovi a muzikantovi, který se jako málokdo zasloužil o udržení dudáckých tradic, ale i rozšířil škálu odborné regionální dudácké literatury jihočeského regionu.